

Ett klargörande

av två kränkande artiklar om Convictus i Svenska Dagbladet

Convictus smutskastas Rainbow dras med

Bakgrund:

Vi inom Rainbow Sweden har läst ett par artiklar i Svenska Dagbladet den 4 januari 2009 i vilka Convictus beskrivs på ett sätt som inte kan stå oemotsagt. Vi har svårt att acceptera att en av våra medlemsorganisationers arbete beskrivs som ”slit-och-slängmentalitet gentemot personal” och ”dribbel med kommunens pengar”, när vi vet att det inte stämmer. Convictus och övriga rainboworganisationer gör stora insatser för att hjälpa missbrukare ut ur missbruk in i arbete och boende.

Artiklarna påverkar attityden negativt gentemot hela klientrörelsen där Rainbow är en samlande kraft. Vid vårt senaste styrelsemöte den 28 januari i år beslutade vi därför att ge en motbild. Den kommer här. Vi väljer att kommentera citat hämtade direkt ur artiklarna.

*Alec Carlberg
ordf. Rainbow Sweden*

Rainbow Sweden är en nationell sammanslutning av självständiga klientorganisationer som arbetar för att minska missbruk, kriminalitet och social utslagning. Organisationens verksamhet och rehabiliteringserbjudanden bygger på drogfrihet samt värnar om ett brett behandlings- och rehabiliteringsutbud, där hänsyn tas till människors specifika behov.

Convictus och artiklarna i Svenska Dagbladet

Convictus bildades som en stödförening för hivpositiva injektionsmissbrukare när hivpidemin kom till Sverige på 80-talet. Sedan dess har arbetet vidgats till att omfatta hemlöshet, hälsa och missbruk, där hiv ingår. Föreningen är politiskt och religiöst obunden. En stor andel av personal, volontärer och praktikanter i Convictus har egen erfarenhet av missbruk och hemlöshet. Många ur denna grupp kommer in på arbetsmarknaden via hjälp från föreningen.

Artiklarna i Svenska Dagbladet

I början av januari 2009 publicerades två artiklar av Anna Gustafsson och Erik Sidenbladh i Svenska Dagbladet där Convictus målades ut på ett negativt sätt. Från Rainbow Sweden, där Convictus är en av medlemsorganisationerna, har vi reagerat starkt på vad som stod i artiklarna. Vi känner inte igen bilden av Convictus. Artiklarna har en försåtlig ton och är vilseledande på flera punkter, där var dessutom direkta sakfel.

Även Rainbow Sweden har drabbats indirekt av artiklarna genom att attityden till våra organisationer svärtas ner. Detta är mycket olyckligt, inte minst för att vi är en av de viktigare aktörerna i samhället som via hjälp till självhjälp försöker lotsa missbrukare och hemlösa till ett värdigt liv i form av rehabilitering, boende och arbete. Vi är förvånade att Svenska Dagbladet inte är noggrannare i sin källkritik.

Arbetsrätt satt på undantag

Tidigare anställda kritiserar Convictus – ”Det finns en slit-och-slängmentalitet”, säger facket.

(Rubrik till en av artiklarna i SVD 2009 01 04)

Kommentar angående ”Arbetsrätt satt på undantag”:

Angående arbetsrätten och hur Convictus följer den så lyfts tre fall fram i artikeln under rubriken ”Arbetsrätt satt på undantag”. En märklig rubrik med tanke på att Convictus bevisligen följt arbetsrätten för alla tre personerna. En av dessa slutade efter förhandling med Unionen. Den andra slutade i och med att en tidsbegränsad anställning avslutades. Den tredje blev avskedad på saklig grund. I de tre fallen har Convictus, som alltid, rådgjort med sin arbetsgivarorganisation KFO för att undvika att behandla personal på felaktigt sätt. För Convictus är det viktigt att följa de spelregler som gäller på arbetsmarknaden. Det är därför föreningen är med i KFO och har skrivit under ett kollektivavtal mellan KFO och Unionen.

Kommentar angående ”Tidigare anställda kritiserar Convictus”:

Ingen nu anställd personal i Convictus dagverksamheter har intervjuats av SVDs journalist. Journalisten har enbart vänt sig till tre tidigare anställda. Varför undvek SVD att ställa en enda fråga till dem som inte slutat eller till någon av de tretton som faktiskt anställdes under samma period som de tre slutade 2007–2008? Hälften av de tretton nyanställda har missbruksbakgrund, sannolikt skulle få andra arbetsgivare erbjuda dem ett jobb över huvud taget.

Utdrag ur artikeln: ”Det finns en slit-och-slängmentalitet”

”Jag har varit i kontakt med 10 – 15 personer som alla känner sig illa behandlade av Convictus. Det finns en slit-och-slängmentalitet och det är inte okej”
(citat av Per Sternbeck, RFHL Stockholms ordförande).

”Klienter som utför tjänster utnyttjas och får inte rimligt betalt, kollektivavtal följs inte och fackligt arbete motarbetas. Det är så vanligt att det måste ses som satt i system”.

(RFHL - Riksförbundet för hjälp åt narkotika- och läkemedelsberoende).

Kommentar:

Denna smutskastning via media av Convictus från RFHL Stockholm, som stått Convictus nära i alla år är obegriplig. Om RFHL Stockholm och Convictus hade haft ideologiska skiljelinjer och offentligt ville debattera dem, vore det en annan sak. Men att Per Sternbeck grundlöst och osakligt svärta ner Convictus som tillsammans med RFHL ingår i den gemensamma paraplyorganisationen Rainbow Sweden gör det hela än mer obegripligt. Inte en enda gång har han samtalat direkt med någon ansvarig i Convictus om kritiken han för fram. I stället väljer han att torgföra sina åsikter via media.

När Per Sternbeck säger att kollektivavtal inte följs och att fackligt arbete motarbetas är han direkt lögnaktig. Det är inte ens värt att bemöta. Märkligt är däremot att inte SVD brytt sig om att kolla fakta. Per Sternbeck har i och med sin roll i denna smutskastning skadat både Rainbow Sweden och Convictus.

Utdrag ur artikeln:

”Ibland får man en känsla av att frivilligorganisationer som Convictus har väldigt många volontärer och människor som jobbar gratis. Det är ett sätt att utnyttja systemet. Problemet för våra anställda blir att få rimliga anställningsvillkor”
(citrat från Lennart Bach ombudsman på tjänstemannaförbundet Unionen)

Kommentar:

Volontärer i Convictus är frivilliga medarbetare som erbjuder sin hjälp till föreningen utan att begära betalt. Det skulle kunna liknas vid en förälder som hjälper till i ett knattelag i fotboll eller en medlem i Röda Korset som besöker intagna på fängelser utan betalning. Hur skulle föreningslivet i Sverige se ut utan frivilliga medarbetare/volontärer?

En volontär hos Convictus är inte sällan en pensionär eller en student som hjälper till i föreningens dagverksamheter för hemlösa eller i Convictus uppsökande arbete. Det kan också vara en person med körkort som erbjuder sina tjänster åt föreningen som chaufför eller en datakunnig person som hjälper till med datorerna. Den gemensamma nämnaren för Convictus volontärer är viljan att göra något konstruktivt för hemlösa och hivpositiva utan att begära pengar för insatsen.

Det är mycket viktigt för Convictus att vårda sina volontärer. Om de inte trivs och bemöts positivt, då vill de inte stanna kvar.

Volontärer i Convictus höjer det genuina engagemanget i föreningen. En förening som inte har några frivilliga medarbetare stelnar. Det som tyvärr ofta händer i föreningar är just det, att de anställda "tar över" och de frivilliga trängs undan. En organisation helt utan volontärer liknar mer en kommunal eller landstingsdriven arbetsplats, där alla medarbetare är anställda med lön, än en förening. En levande ideell förening är beroende av och utvecklas med hjälp av sina frivilliga medarbetare, sina volontärer.

Utdrag ur artikeln:

Ingrid Tranberg är socialsekreterare i Enskede-Årsta-Vantör och jobbade 2005 – 2007 två dagar i veckan på Bryggan Vantör....Hon tyckte inte att personalen behandlades väl. I början deltog hon i personalmötena men utestängdes sedan, med motiveringen att hon bara var samarbetspartner.

Men jag tror det var för att jag lade mig i för mycket och det var jobbigt för dem. Jag ville veta vart de pengar som kom från kommunen gick, och det hade de inga tydliga svar på. Det dribblades med ekonomin och det var största orsaken till att jag slutade

(citat Ingrid Tranberg, socialsekreterare).

Kommentar:

Ingrid Tranbergs uttalande är häpnadsväckande. Hon uttalar sig för media i rollen som en av socialförvaltningens anställda tjänstemän, placerad två dagar i veckan hos den ideella föreningen Convictus. Att Ingrid Tranberg inte fick vara med på Convictus personalmöten är inte märkligare än att Convictus personal inte är med på socialförvaltningens personalmöten. Personalmöten är till för personal på respektive arbetsplats. Gemensamma frågor mellan socialförvaltningen och Convictus avhandlas på Bryggan Vantör i sk "husmöten". Då ingår även andra samarbetspartners, bl a Svenska Kyrkan.

Ingrid Tranberg säger att det "dribblades med ekonomin". Påståendet är osant. Convictus ekonomi sköts av en fristående redovisningsbyrå som i sin tur granskas av en auktoriserad revisor. Efter varje månad kan anslagsgivaren,

i det här fallet Ingrid Tranbergs arbetsgivare, begära ekonomisk rapport. Även om det hade varit så att Convictus dribblade med ekonomin på Bryggan Vantör så vore det ändå inte acceptabelt att som Ingrid Tranberg torgföra sina åsikter i Svensk Dagbladet som representant för socialförvaltningen. Hon skulle i stället ha tagit upp detta med sina chefer på förvaltningen. Det skulle därefter ha varit deras uppgift att bedöma hur frågan skulle behandlas. Ledningen på socialförvaltningen säger nu att Ingrid Tranberg agerat som privatperson. Därmed slipper förvaltningen stå till svars. Arbetsrättsligt är det sannolikt tveksamt. Ledningen säger samtidigt att man har fortsatt full förtroende för Convictus sätt att sköta Bryggan Vantör och vill fortsätta ett nära samarbete.

Slutkommentar:

Hur kan Svenska Dagbladet rubriksätta en artikel om en seriöst arbetande organisation med orden ”Arbetsrätt satt på undantag” utan att kontrollera sanningshalten? Vad har Svenska Dagbladet för intresse av att misstänkliggöra de frivilliga insatser som volontärer gör för hemlösa hos Convictus? Vi tycker det är något positivt med ett samhälle där frivilliga krafter vill hjälpa till i socialt arbete.

Staden skärper bidragskontrollen

Nu träder nya rutiner i kraft för granskning av frivilligorganisationer

(Rubrik till en av artiklarna i SVD 20090104)

Utdrag ur artikeln:

”...Staden lät 2005 göra en extern granskning av Convictus. Den visade på grundläggande brister i bokföringen och det var svårt för bidragsgivarna att se hur deras medel användes. Tre år senare konstaterar Socialtjänstförvaltningen att bristerna kvarstår. Föreningen har även länge haft problem med skenande kostnader...”

Kommentar:

Enligt artikeln i Svenska Dagbladet har Socialtjänstförvaltningen (= Stockholms Stads övergripande organ för socialtjänsten) av någon anledning 2008 hävdade att Convictus inte följt de anvisningar man fått för att göra det enklare att följa föreningens bokföring. På denna punkt har Socialtjänstförvaltningen gjort ett felaktigt konstaterande som i SVDs artikel blivit en ”sanning” som i sin tur skadar Convictus anseende.

För att få möjlighet till upprättelse har Convictus anlitat en auktoriserad revisor (Perolof Andersson) från revisionsbolaget Grant Thornton för att titta på bokföring. Hans rapport visar tydligt att Convictus omedelbart efter granskningen 2005 genomförde de förändringar som önskades. ”.....*Det bör också omnämnas att föreningen från och med 2006 med anledning av lämnade kommentarer i Revisors rapport, har upprättat kostnadsställen för samtliga verksamheter.....på det sätt som föreslogs i rapporten...*” (utdrag ur Grant Thorntons rapport).

I SVD- artikeln kan man dessutom läsa att Convictus länge haft problem med skenande kostnader. Inte heller detta är korrekt visar Grant Thorntons genomgång:

”....Föreningens verksamhet har ökat kraftigt de senaste åren.....De ökade intäkterna beror på att föreningen, i samarbete med bl a Stockholms Stad, har ökat verksamheten för att omfatta fler hjälpbehövande. Kostnaderna ökar naturligtvis i takt med att verksamheten växer och personalkostnaderna är en väsentlig del i en personalintensiv verksamhet som den Convictus bedriver....”. (utdrag ur Grant Thorntons rapport).

Utdrag ur artikeln:

”...Centrum för socialvetenskaplig alkohol och drogforskning vid Stockholms Universitet kartlade 2005 livsvillkoren för besökarna på Convictus daghärberge i City. Någon fortsatt forskning har inte kommit till stånd....”

Kommentar:

Den försåtliga tonen i artikeln återkommer. *”... Någon fortsatt forskning har inte kommit till stånd....”*. Här och på andra ställen anspelas att Convictus inte vill ha någon forskning/rapportering/dokumentation.. Inget kan vara mera fel. Convictus välkomnar så mycket forskning som bara är möjligt, problemet är bara att någon också måste betala. Convictus arbetar mycket med att utveckla dokumentation och rapportering.

Utdrag ur artikeln:

”....Hon talar specifikt om organisationer som bekämpar hemlösheten. Vi vet exempelvis väldigt lite om daghärbergen – är de bra för hemlösa? Man kan inte säga att vare sig Stadsmissionen eller Convictus eller någon annan organisation har minskat hemlösheten, för det finns inga parametrar....”

(citav Karin Rågsjö (v), vice ordförande i socialnämnden och organisations- och föreningsutskottet).

Kommentar:

Det är inte och har aldrig varit den ideella föreningen Convictus uppgift att lösa hemlösheten i Stockholm. Det ansvaret ligger på staden. Convictus har två dagverksamheter, som bygger på att det skall vara lätt för hemlösa att komma dit. De skall känna sig välkomna och bli väl bemötta. De ska få det som andra människor tar för givet men som för en hemlös kan vara ett dagligt

stort problem: möjlighet att duscha, att byta kläder, att äta frukost och lunch, att umgås med vänner under trivsamma former.

Convictus ambition med "bryggorna" sträcker sig dock längre än att erbjuda dessa vardagstjänster, väldigt viktigt är att lära känna gästerna på ett personligt plan för att på så sätt lägga grunden till en förändring som kan leda till ett liv med eget boende. Många hemlösa gäster har också under årens lopp tack vare bryggorna kunnat ta sig ur sin hemlöshet.

Samarbetet mellan "bryggorna" och socialtjänsten är viktigt. Ju högre kvalitet samarbetet har desto bättre för gästerna. Det är ju så att hjälp från stadens socialtjänst behövs i allmänhet när ett boende skall bli verklighet. Nära samarbete med sjukvården är också mycket viktigt.

Slutkommentar:

Det medmänskliga bemötandet är grunden för Convictus arbete och att länka hemlösa vidare till socialtjänst, sjukvård och rehabiliteringsorganisationer för att ge dem hopp och lyfta dem ur hemlöshet.

Convictus får mycket pengar från kommunen för sitt hemlöshetsarbete – vilket betonas på ett ifrågasättande sätt i artikeln utan att det sätts i relation till vad föreningen gör med pengarna. Det framgår exempelvis inte att Convictus större delen av 2008 hade cirka 250 hemlösa gäster dagligen på sina tre dagverksamheter. Merparten av dessa åt lunch och/eller frukost, många duschade och sov några timmar. Det framgår inte att föreningen arbetar konstruktivt i mycket nära samarbete med både staden, landstinget och flera församlingar. Ett arbetssätt som förordas av stadens politiker och i många sammanhang lyfts fram som en förebild. Det framgår inte att Convictus spelar en viktig roll för att bromsa hivspridning bland missbrukare. Det framgår inte att Convictus och övriga organisationer i Rainbow kontinuerligt skapar möjligheter för fd missbrukare att få jobb och för hemlösa att få boende.

www.rainbowsweden.se